

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **E. T.**
zastoupený advokátem Mgr. Janem Lipavským
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 15. 2. 2018, č. j. OAM-54/ZA-ZA06-
ZA18-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný shora označeným rozhodnutím zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Podanou žádost vyhodnotil jako nepřipustnou s tím, že ji žalobce podal opakovaně, aniž by uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany, a

současně by tato sdělení či zjištění svědčily o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona [§ 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu].

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobce předně uvedl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal z toho důvodu, že prodělal náboženskou konverzi, která však bez svolení rodiny v Arménii není možná. Otec žalobce byl proti tomu, aby žalobce s matkou a bratry změnili vyznání, dokonce jim kvůli tomu vyhrožoval. Dalšími důvody žádosti je odmítání vstupu do armády a skutečnost, že žalobce má od dubna 2015 přítelkyni, občanku ČR, s níž poslední rok sdílí společnou domácnost ve D. K.
3. Žalovaný měl dle žalobce v jeho věci aplikovat § 11a odst. 4 zákona o azylu, tj. z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou žádost jako přípustnou. Není povinností žalovaného opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany automaticky vyhodnotit jako nepřipustné, ba naopak každý jednotlivý případ by měl žalovaný posuzovat individuálně a s ohledem na okolnosti daného případu. Žalobce má za to, že okolnosti jeho žádosti odůvodňují užití tohoto ustanovení, a to s ohledem na jeho vyznání a na specifickou situaci v Arménii. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí ale nevyplývá, zda se žalovaný § 11a odst. 4 zákona o azylu vůbec zabýval.
4. Žalobce dále namítl, že ve své opakované žádosti o mezinárodní ochranu uvedl nové azylově relevantní skutečnosti, za které považuje partnerský vztah, resp. soužití ve společné domácnosti se svojí družkou. V době, kdy probíhalo řízení o jeho předchozí žádosti, byl tento vztah poměrně nový, teprve v posledním roce dospěl do fáze, ve které žalobce s družkou sdílí společnou domácnost. Navíc během řízení o původní žádosti byl žalobce ještě nezletilý a žádost za něj podávala jeho matka.
5. Žalobce odkázal také na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, a namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný nijak nezodůvodnil závěr, že v zemi původu nedošlo k takové zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
6. Podle žalobce jsou v jeho případě splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce má obavu z vyhrožování z důvodu jeho náboženské konverze, přičemž stát (Arménie) mu není schopen zajistit účinnou ochranu. Ze svého případného návratu do vlasti má žalobce obavy také proto, že by musel nastoupit vojenskou službu v ozbrojených složkách, přestože má negativní vztah ke zbraním a násilnostem. V souvislosti s nástupem do armády se žalobce obává o svůj život. Obává se současně i pronásledování ze strany státních orgánů kvůli uplatňování politických práv v souvislosti s jeho rozdílnými názory na nástup do ozbrojených složek.
7. Žalovaný při svém rozhodování dle žalobce dále pochybil tím, že neposoudil „možné důvody udělení mezinárodní ochrany z tzv. humanitárních důvodů“. V této souvislosti namítl, že bezpečnost situace v určitých zemích se vyvíjí velice rychle, a proto je třeba vždy „možnost této doplňkové ochrany“ zvažovat na podkladě aktuální bezpečnostní situace. Správní orgán si sice některé zprávy o vývoji bezpečnostní a politické situace vyžádal, ale věcně se jimi ve svém rozhodnutí nikterak nezabýval. Vypořádával se jen velmi stroze se situací jezídů v Arménii. Proto se žalobce domnívá, že žalovaný

rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Neprovedl nutná skutková zjištění ohledně stavu lidských práv a bezpečnostní situaci v zemi jeho původu, resp. s těmito případnými zjištěními se ve svém rozhodnutí dostatečně nevypořádal. Pokud by žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12 zákona o azylu, splňuje minimálně podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 zákona o azylu. V případě návratu do vlasti by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, jelikož by byl vystaven hrozbě nástupu vojenské služby, přičemž toto je v rozporu a jeho přesvědčením, a současně mu také hrozí nebezpečí dalšího vyhrožování v souvislosti s jeho náboženskou konverzí, kterou mu jeho rodina v Arménii nechce dovolit.

8. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě konstatoval, že se jedná o druhou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu řízení uvedl, žalobce však nesdělil nic, co by odporovalo použití § 25 písm. i) ve spojitosti s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce uváděl shodné důvody jako v předchozím řízení. Pokud se jedná o partnerský vztah žalobce, tuto skutečnost měl dle žalovaného žalobce možnost uvést předchozím řízení. K žalobním námitkám ohledně možného postupu dle § 11a odst. 4 zákona o azylu žalovaný uvedl, že žalobce v průběhu správního řízení neuváděl žádné mimořádné okolnosti. Správní orgán proto nemohl posoudit jeho žádost jako přípustnou. Závěrem žalovaný uvedl, že pokud je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Jestliže by žalovaný ze své úřední činnosti či z obsahu spisových materiálů zjistil, že žalobci v případě návratu do země původu hrozí pronásledování ve smyslu § 12 či vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu, nemohl by toto správní řízení zastavit podle § 25 písm. i) zákona o azylu ve spojitosti s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
11. Na základě listin obsažených ve správním spise a skutečností známých z jeho vlastní činnosti krajský soud konstatuje, že dne 19. 6. 2012 podala matka žalobce, G. A., jménem svým a žalobce (který byl v té době nezletilý) první žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Obavy z pronásledování spatřovali ve strachu z jezidské komunity, která má dle jejich tvrzení odmítat konverzi svých členů k jinému náboženství a přísně ji trestat. Žadatelé tak přesto učinili (konvertovali ke křesťanství). Má jim proto hrozit pronásledování a smrt, přičemž původcem tohoto pronásledování je též bývalý manžel žalobcovy matky, který je nadále příslušníkem jezidské komunity. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany měla být i obava z vojenského konfliktu s Ázerbájdžánem a povinnost žalobce vykonat základní vojenskou službu. Žalovaný o této žádosti rozhodl dne 29. 11. 2013, a to tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b

zákonu o azylu se žalobci neuděluje. Nejvyšší správní soud následně uvedené rozhodnutí zrušil rozsudkem ze dne 16. 4. 2015, č. j. 5 Azs 150/2014 – 62, zároveň vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný o předmětné žádosti nově rozhodl dne 31. 5. 2016, žádosti opětovně nevyhověl. Žalobce, který mezitím již nabyl zletilosti, napadl posledně uvedené rozhodnutí žalovaného žalobou podanou ke zdejšímu soudu. Rozsudkem ze dne 8. 6. 2017, č. j. 43 Az 32/2016 – 59, krajský soud tuto žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalobce podal proti danému rozsudku kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud odmítl usnesením ze dne 29. 11. 2017, č. j. 1 Azs 263/2017 – 32.

12. Dne 16. 1. 2018 žalobce podal svou druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že důvody jeho opakované žádosti jsou stejné, jako v případě jeho první žádosti – náboženská konverze, kterou jezídské náboženství nepřipouští, a odmítání vstupu do armády. Doplnil, že v České republice má dva roky přítelkyni, se kterou poslední rok sdílí společnou domácnost. Dne 15. 2. 2018 žalovaný vydal nyní posuzované rozhodnutí, kterým shledal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, žalovaný tedy řízení zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.
13. Nyní napadené rozhodnutí tedy žalovaný vydal ve věci (první) opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Zákon o azylu počítá s tím, že cizinec má možnost žádat o mezinárodní ochranu opakovaně, jeho žádost však bude nepřipustná [§ 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu] a řízení o ní zastaveno [§ 25 písm. i) téhož zákona], pokud neuvede nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, které nemohl uplatnit v předchozí žádosti, nebo pokud se situace v jeho zemi původu nezměnila takovým způsobem, že by to mohlo opodstatnit novou žádost.
14. Lze dodat, že zákon o azylu ve znění účinném do 17. 12. 2015 stanovil, že žádost je nepřipustná vždy, pokud cizinec *neuvede* nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem posouzení v řízení o předchozí žádosti. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu však v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, dovodil, že odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti musí vždy obsahovat také „*odůvodněný závěr správního orgánu o tom, že (...) nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*“ Zákon o azylu ve znění účinném od 18. 12. 2015 pak již výslovně počítá (pro první opakovanou žádost) také se skutečnostmi nebo zjištěními, které se *objevily*, tedy nejen s těmi, které cizinec uvedl. Aktuální § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu odkazuje na § 11a odst. 1 cit. zákona, dle kterého žalovaný posuzuje, zda cizinec uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017 - 38).
15. Krajský soud souhlasí s žalovaným, že žalobce ve své nové žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl žádné nové skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Stejně jako v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 19. 6. 2012, také v řízení o žádosti ze dne 16. 1. 2018 žalobce uváděl jako hlavní důvody pro svou neochotu vrátit se do Arménie obavy z jezídské komunity, pro kterou je

nepřípustná jeho náboženská konverze, a odmítání vstupu do armády. Tyto skutečnosti tedy již byly žalovaným blíže zkoumány a závěr žalovaného, podle nějž žalobce nemá z předmětných důvodů právo na udělení azylu ani doplňkové ochrany, nakonec obstál i v soudním přezkumu (v podrobnostech viz výše zmiňovaný rozsudek krajského soudu č. j. 43 Az 32/2016 – 59 a usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 263/2017 – 32).

16. K tvrzení žalobce, že ve své žádosti uvedl novou skutečnost, a to partnerský vztah s družkou, se kterou sdílí poslední rok společnou domácnost, krajský soud konstatuje, že se nejedná o skutečnost, která by mohla odůvodnit udělení azylu či doplňkové ochrany žalobci. Jakkoliv judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného či soukromého života cizince mohl představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona, děje se tak pouze ve velmi výjimečných případech.
17. Neposkytnutím mezinárodní ochrany žalobci ale nedojde k nepřiměřenému zásahu do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života. Žalobci v prvé řadě nic nebrání v tom, aby své právo na rodinný život realizoval ve své vlasti. Ustanovení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) neukládá všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Pokud žalobce hodlá svůj rodinný a soukromý život rozvíjet v ČR, pak může upravit svůj pobytový status dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Právě ustanovení zákona o pobytu cizinců primárně chrání právo cizinců na rodinný a soukromý život zakotvené v čl. 8 Úmluvy (k tomu srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71). Jestliže má žalobce trvalý partnerský vztah s občankou ČR a žije s ní zároveň ve společné domácnosti, jak uvádí v žalobě, pak je pro účely zákona o pobytu cizinců považován za rodinného příslušníka občana Evropské unie [§ 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců]. Jako takový je žalobce oprávněn, při splnění dalších zákonných podmínek, požádat přinejmenším o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU.
18. K poukazu žalobce na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 6/2011 – 96 a k související námitce, podle níž je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť žalovaný nijak nezdůvodnil závěr, že v zemi původu nedošlo k takové zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany, krajský soud uvádí následující. V napadeném rozhodnutí skutečně není nijak blíže zdůvodněn závěr, že v mezidobí (od rozhodnutí o první žádosti žalobce) nedošlo v Arménii k takové zásadní změně situace. Nutno však dodat, že žalobce nic takového ve správním řízení ani netvrdil a i v žalobě uplatněné tvrzení o změně rozhodných skutečností v zemi jeho původu zůstalo v obecné rovině, žalobce jej blíže nerozvedl, ani nedoložil. Krajskému soudu tak není zřejmé, v čem má spočívat ona změna rozhodných skutečností v zemi původu žalobce. Ze zpráv shromážděných žalovaným o zemi původu, které jsou založeny ve správním spise, pak nijak nevyplývá, že by v Arménii došlo k takové zásadní změně politické a bezpečnostní situace, která by mohla založit opodstatněnost nové žádosti žalobce z hlediska možných důvodů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný si přitom obstaral i nové zprávy o bezpečnostní a politické situaci v Arménii – například informaci Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ze dne 28. 8. 2017 nadepsanou „Arménie:

Bezpečnostní a politická situace v zemi“, informaci rakouského Federálního úřadu pro imigraci a azyl (BFA) ze dne 5. 5. 2017 zabývající se vojenskou službou a odvody v Arménii, informaci MZV ČR ze dne 3. 8. 2016 týkající se postavení jezídů v Arménii, nebo výroční zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o svobodě vyznání v Arménii ze dne 15. 8. 2017. Dále lze konstatovat, že časový odstup mezi rozhodováním žalovaného o jednotlivých žádostech žalobce o mezinárodní ochranu nebyl nijak velký. Za těchto okolností by bylo projevem přepjatého formalismu, kdyby krajský soud uvedené žalobní námitky vyhověl a rozhodnutí žalovaného z namítaného důvodu zrušil pro nepřezkoumatelnost.

19. Žalobce dále namítl, že v jeho případě měl být aplikován § 11a odst. 4 zákona o azylu, podle nějž žalovaný „*může z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou a další opakovanou žádost jako přípustnou.*“ Citované ustanovení dává žalovanému možnost posoudit opakovanou žádost jako přípustnou i v případě, že nejsou splněny podmínky stanovené v § 11a odst. 1 zákona o azylu. Žalovaný tak může zohlednit mimořádné a zákonodárcem nepředvídané okolnosti, které nastanou v konkrétním případě. Typicky půjde o případy, v nichž je namíste udělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalobce ale v řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl nic, co by svědčilo o existenci takových mimořádných okolností v jeho případě. Žádné takové skutečnosti nezmiňuje ani v žalobě. Důvody hodnými zvláštního zřetele ve smyslu uvedeného ustanovení nemůže být vyznání žalobce a „*specifická situace v zemi jeho původu*“, na což žalobce v dané souvislosti poukazuje. Jedná se o důvody, které už žalovaný hodnotil při posuzování toho, zda má žalobce odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, případně zda mu hrozí skutečně nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Krajský soud tak nevidí důvod k tomu, proč by žalovaný měl v posuzovaném případě postupovat podle § 11a odst. 4 zákona o azylu. Jeho povinností nebylo ani výslovně zdůvodňovat, proč neshledal existenci důvodů hodných zvláštního zřetele ve smyslu uvedeného ustanovení.
20. Krajský soud uzavírá, že nebyly zjištěny žádné nové skutečnosti, které by odůvodňovaly opětovné věcné hodnocení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce a jeho obav z návratu do Arménie a které by vyžadovaly nutnost vydání nového meritorního rozhodnutí v jeho věci. Ve věci byly naplněny zákonné podmínky stanovené v § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádnou novou skutečnost, která by nebyla bez vlastního zavinění žalobce předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany a současně by svědčila o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná žalobcem na území ČR tak byla správně shledána nepřípustnou a řízení o této žádosti bylo zastaveno v souladu s § 25 písm. i) zákona o azylu. Žalovaný zároveň tyto závěry řádně odůvodnil, krajský soud neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné.

V. Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

22. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 28. května 2019

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce